

Простор самога листа за сада не допушта дуже излагање, због тога ћемо прекинути.

Поновићемо и овога пута наше гледиште:

Закон за Катастар;

Катастарски правилници и

Особље са практичним и фактичким квалификацијама.

Овако, убеђени смо, приступиће се у најскоријем времену, одмах по избору новог шефа, ради чега је и конкурс расписан.

Овај је чланак примљен на 17. седници, 19. 10. 1927. у Београду са мотивацијом: „прочитан је одговор на исправку инж. г. Ј. Обрадовића, који је примљен у целости за *Glasnik*.“

Нека нам се не замери ако је која реч незгодно стилизована, јер је врло тешко после свих ових „*pravih istina*“ другаче писати.

Верујемо да ће ове речи бити срдечно примљене, јер искрено су написане у служби струци и положају кога су нам сви Геометри поверили.

Октобра, 1927.

Београд

П.-председник Главне Управе

Удружења Геометара Краљевине С. Х. С.

Инж. М. Х. Видојковић.

U ODBRANU STRUKE

Mernik Vaso Nastic, Zemun:

Експропријација.

Kada pišem o експропријацији има да се разуме да пишем о истој на територији наше државе, која се налазила под управом бивше Austro-Ugarske у узем смислу пак о територији која се налазила под управом Мађарске.

У новој нашој држави ма да постоји већ десет година, нису још закони изједначени, који би могли бити проширени, или на једну или на другу покрајину, те би се тиме на лак начин дошло до изједначења.

На концу и крају и то неби било тако велика грешка када не би нека надлежства уводјала самовласно и незаконито неке новотарије, које не одговарају ни законским прописима, а ни практичној потреби.

Експропријација има у разне сврхе, што није од потребе засебно наводјати, а ја ћу ипак да нагласим, да се у овоме случају ради о експропријацији за државне жељезнице.

По експропријационом закону за Хрватску и Славонију водило је ceo поступак око експропријације изравно Министарство Жељезница,

a u prenešenom delokrugu upravna vlast i sreski sud sa izaslancima Ministarstva Železnica.

Advokat i to još koji privatni advokat nije tu imao ni blizu posla niti ga se ta stvar ficala niti je on stvar razumevao onako kako bi to trebao da razume.

Glavni rad po ekspropriaciji pripadao je geometru.

Geometar je izvršio obaležavanje granica železničke pruge on je prikupio sve podatke o posedovnom stanju i po baštinskoj knjizi vlasničko stanje.

Geometar je sastavljao sve spiskove za zabelešku ekspropriacije u baštinskoj knjizi.

Geometar je sastavljao ekspropriacione planove. Geometar je obračunavao zauzete površine, kao i one koje su ostale posedniku ili vlasniku.

Geometar je sastavljao ekspropriacioni iskaz, on je sve rubrike po broju, baštinskoj knjizi, posedovnom i vlasničkom stanju, po površinama, ošteti u novcu i teretima ispunjavao i sve sporedne kako tehničke tako i tehničko administrativne radove kontrolisao.

Sve je to geometar morao tačno precizno i savesno posvršavati. On je bio duša cele stvari — a o advokatu nije bilo nigde spomena što je po sve prirodno bilo, jer advokat nije geometar i nema ni pojma o geometarskim radovima.

Zakon o ekspropriaciji je jasan i izrarit njega su sastavljali tehničari, a ne pravnici, zato se i ekspropriacioni zakon neda tumačiti danas ovako a sutra onako. On izričito kaže ovo ima biti ovako i nikako drukčije i tu nema drugoga tumačenja ako ga i ima neuzima se u obzir već se ima onako vršiti kako se do sada uvek vršio.

Kada je zakon izdan vršila je ekspropriaciju samo država i nitko više. Državi, a i tadašnjem tehničaru bilo je stalo do toga da se ne može vrdati čas u levo, a čas u desno, da ne dolazi do pravičkih smicalica a po tome i do zadržavanja napretka tako važnog rada.

Šta više nije ni bilo foruma pred koji bi mogao advokat svoje mišljenje izneti, jer su to vršile upravne i sudske vlasti, koji su po zakonu sve tegobe i žalbe kratkim putem rešavale. Pa kako su i kod upravne vlasti, a i kod sudske vlasti bili pravnici kao sudije, a zakon bio tačno opredeljen to se nije ni ukazivala potreba, da se advokati interesuju sa ekspropriaciju, a oni to nisu ni radili, a nisu ni razumeli.

Posle oslobodjenja u mesto, da se ostane pri toj praksi odstupilo se od nje i ispadoše od nekuda sve neki državni i železnički advokati koji napraviše od ekspropriacionog postupka čitavu zavrzlamu, zaludiše i inžinjere i geometre i sa svojim pravičkim savetom izradiše da jedan kilometar železničke ekspropriacije ne staje kao što bi treba da staje 1 000 dinara već trostruko više.

Ja o ovome imam dovoljno prikupljenih podataka samo ih neću za sada da iznosim. Bude li to potrebno ja ću učiniti.

Geometar kada je dovršio sve potrebne radove predavao bi ih na dalje uredovanje, da formalnu stranu izvrši upravna i sudska vlast. Sav taj posao obavlja se hitno tako da je za 6 meseci najveći ekspropriacioni operat u svemu dovršen bio i predan u gruntovnicu na provedbu.

Medjutim danas jedna mala ekspropriacija od 27 kilometara kroz 4 opštine sa 3 - 400 interesanata po svima pravničkim i advokatskim savetima traje već 2 godine dana i operat još nije ceo već se još uvek nadopunjuje. Taj će se operat još deset puta nadopunjavati jer se ne vrši propisno, a stradava i sa neznanja.

Ako ikada država već uzima advokata, jer ne polaže vere u svoje upravne i sudske činovnike, koji su isto tako pravnici kao i svaki privatni advokat. Ako država ima na bacanje novaca da plaća privatnog advokata, tada bi dužnost države bila da uzme takvog advokata, koji zna ekspropriacioni zakon i koji je već po njemu radio.

Ako država smatra da je u mesto geometra zvan pravnik, da svršava tehničke i tehničko administrativne poslove, ona neka uzme privatnog advokata, samo nesme dozvoliti da taj i takav advokat zahteva od geometara da čini nekorektnosti na štetu i državi i na štetu privatnog interesenta, a radi neznamaštva takovog privatnog advokata.

Geometar, koji je radio na ekspropriaciji zna svoj posao tačno i precizno i nije potrebno, da mu advokat neke svoje neznačajke primedbe stavlja.

Ja nisam ovoga puta hteo konkretan primer da navadjam, jer kako se Geometarski Glasnik i na stranu šalje mislim da nebi nama samima dobru uslugu učinio.

Iz gornjega daje se izvesti da ekspropriacija pripada samo geometru upravnom i sudskom činovništvu, a nikako advokatu.

Po ovome neće biti na odmet da Državne Železnice prikupe geometre, koji razumeju ekspropriaciju, a advokate upute na drugo polje rada, a ne na ono za koje nisu spremni.

Jedan iskusan geometar provešće i najtežu ekspropriaciju i mnogo brže i mnogo bolje već najiskusniji pravnik jer ekspropriacija nije pravni već tehnički i tehničko administrativni posao, od kojega treba pravnike sasvim isključiti.

Моле се све Секције, да по претресу свих питања упуте своје примедбе Главној Управи — Београд, Катастарски Биро, Југовића 1/1. (у дворишту).
